

Asia: VN/1026/2024

Lausuntopyyntö Olkiluoto 1- ja Olkiluoto 2- laitوسyksiköiden käyttöiän jatkamista ja lämpötehon korottamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Geologian tutkimuskeskus (GTK) kiittää lausuntopyynnöstä.

Lausuttavassa Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa toteutusvaihtoehtoina tarkastellaan OL1- ja OL2-laitosyksiköiden käyttöiän jatkamista nykyisellä teholla vuoteen 2048 (VE1a) tai 2058 (VE1b) sekä käytön jatkamista korotetulla teholla vuoteen 2048 (VE2a) tai 2058 (VE2b). Laitosyksiköiden käyttöiän jatkaminen suunnitellusti vuoteen 2038 saakka on YVA-ohjelmassa esitetty vaihtoehtona VE0, mutta koska tälle on ydinenergialain mukainen käyttö lupa voimassa esitetyllä tavalla, ei lausunnossa ole tarpeellista ottaa kantaa tähän vaihtoehtoon.

Käyttöiän nostaminen ilman tehonkorotusta (VE1a ja VE1b) vaikuttaa ydinjätteiden kokonaiskertymän määrään, kuten YVA-ohjelmassa on todettu. TVO on huomionnut mahdollisesti kasvavat kokonaismäärät hyvin arvioimalla VLJ-luolan tilan riittävyyttä ja arvioiden mahdollisuutta ottaa käyttöön maaperäloppusijoitustila hyvin matala-aktiiviselle jätteelle. Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitustilat tulee laitosten käyttöiän nostamisen toteutuessa laajentaa kasvaneelle kokonaismäärälle sopivaksi ja loppusijoituksen turvallisuus arvioida kasvaneelle käytetyn polttoaineen määrälle. YVA-ohjelmassa mainitaan, että Posivan aiemmin toteuttaman ympäristövaikutusten arvioinnin mukaan arvioidun kasvavan määrän ympäristövaikutukset eivät merkittävästi muutu, vaikka käytetyn polttoaineen määrä kasvaisi ehdotusten VE1a ja VE1b mukaisesti. Vaihtoehdot VE1a ja VE1b on kattavasti kuvattu ja myös vaikutukset on kuvattu riittävällä tavalla.

Käyttöiän ja tehon nostamisen (VE2a ja VE2b) myötä vaikutuksia muodostuu käyttöiän lisäksi siitä, että käytöstä poistettava polttoaine on kuumempaa kuin nykyisellä teholla toteutetusti. YVA-ohjelmassa todetaan, että viilentäminen tapahtuu alkujäähdytyksen jälkeen KPA-varastossa, jonka tilakapasiteetti joko riittää tarvittavaan jäähdytykseen tai tarvittaessa kapasiteettia kasvatetaan. YVA-ohjelma ei ota kantaa jäähdytyksen aikatauluun loppusijoituksen kannalta. Mahdollinen pidempi jäähdytysaika todennäköisesti vaikuttaisi kuitenkin vain loppusijoituksen suunniteltuun toteutusaikatauluun ja ympäristövaikutuksia mahdollisilla aikatauluvaikutuksilla tuskin on. YVA-ohjelma ei myöskään ota kantaa mahdollisiin tehonnoston vaikutuksiin käytetyn polttoaineen koostumukselle. Eri jätetyyppien ja käytetyn polttoaineen muut tiedot on ilmoitettu asianmukaisesti. Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksen kannalta maininnat siitä, että onko vaihtoehtoja VE2a ja VE2b vaikutusta polttoaineen jäähdytysaikaan KPA-varastossa tai käytetyn polttoaineen koostumukseen, olisi hyvä saada tietoon, joskin YVA-ohjelmassa on asianmukaisesti mukana maininta, että ydinvoimalaitoksella on olemassa loppusijoitusmenetelmät ja -suunnitelmat, joihin käytön jatkamisella ja tehon korotuksella ei ole merkittävää vaikutusta.

Kokonaisuutena YVA-ohjelma on kattava ja sekä käyttöiän että tehon lisäämisten vaikutukset on otettu asianmukaisesti huomioon.

Karvonen Taina
Geologian tutkimuskeskus - Energia ja rakentamisen ratkaisut